

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

SEPTEMBER 2013

GEOGRAFIE V2

PUNTE: 100

TYD: 1½ uur

NAAM: _____

		PUNTE	MOD
V1	20		
V2	20		
V3	40		
V4	20		

TOTALE PUNT	MOD
100	100

Hierdie vraestel bestaan uit 12 bladsye.

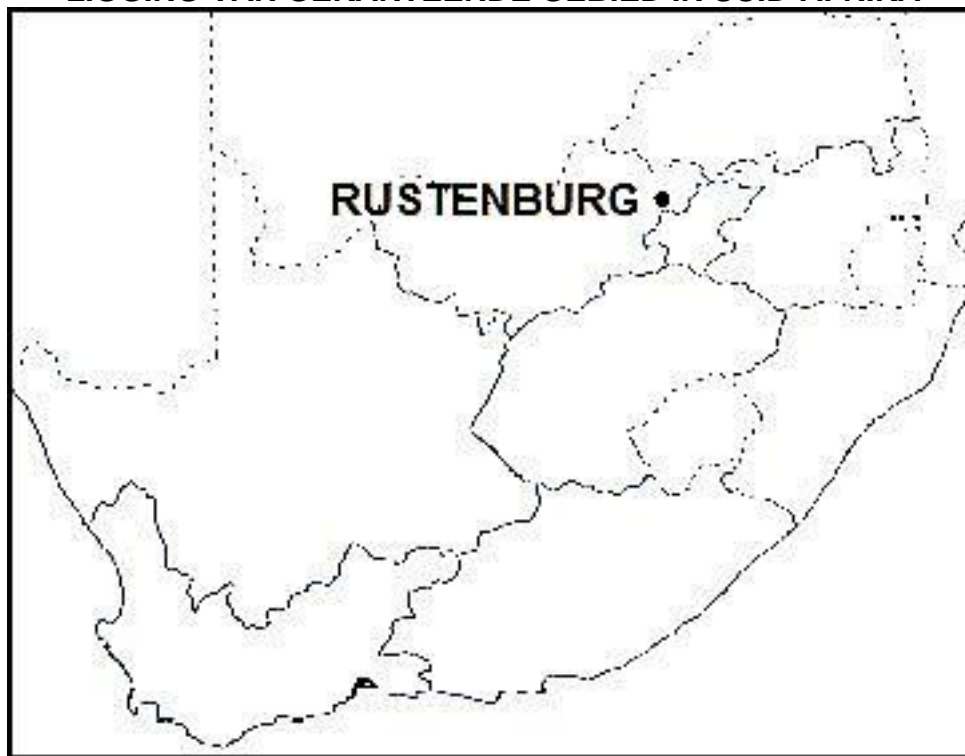
INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Skryf jou NAAM in die spasie voorsien op die dekblad van hierdie vraestel.
2. Beantwoord AL die vrae in die spasies wat OP HIERDIE VRAESTEL voorsien is.
3. Jy word van 'n 1:50 000 topografiese kaart (2527CA RUSTENBURG-WES) asook 'n ortofotokaart (2527CA 20 RUSTENBURG) van 'n deel van die kaart voorsien.
4. Die topografiese kaart en ortofotokaart moet na afloop van die eksamensessie aan die toesighouer oorhandig word.
5. NOTA: Die hulpbronmateriaal (topografiese kaart en ortofotokaart) moet deur die skool vir toekomstige gebruik ingeneem word.
6. 'n Nieprogrammeerbare sakrekenaar mag gebruik word.
7. 'n Woordelys van sommige van die Afrikaanse en Engelse woorde en hulle vertalings verskyn op die volgende bladsy.

WOORDELYS
(SOMMIGE VAN DIÉ TERME MAG OP DIE KAARTE VERSKYN)

AFRIKAANS	ENGLISH
Skag	Shaft
Slykdam	Slimes Dam
Uitgrawings	Diggings
Natuurreservaat	Nature Reserve
Beboste Gebied/Plantasie	Woodland / Plantation
Begraafplaas	Cemetery
Karavaanpark	Caravan Park
Gholfbaan	Golf Course
Voor	Furrow
Hospitaal	Hospital
Skietbaan	Shooting Range
Modelvliegveld-klub	Model Aircraft Club
Voetslaanpad	Hiking Trail
Rioolverwerkingsaanleg	Sewage Disposal Works

LIGGING VAN GEKARTEERDE GEBIED IN SUID-AFRIKA

AFDELING A**VRAAG 1: MEERVOUDIGEKEUSE-VRAE**

Die volgende stellings is op die 1:50 000 topografiese kaart 2527CA RUSTENBURG-WES, sowel as die ortofotokaart van 'n gedeelte van die gekarteerde gebied, gebaseer. Verskeie opsies word as moontlike antwoorde vir die volgende stellings gegee. Kies die korrekte antwoord en skryf slegs die letter (A–D) in die blokkie langs elke stelling neer.

1.1 Die belangrikste mineraal ontginning rondom die Rustenburg-gebied is ...

- A platinum.
- B steenkool.
- C diamante.
- D ystererts.

1.2 Die kontoerinterval op die ortofotokaart is ...

- A 5 m.
- B 10 m.
- C 20 m.
- D 2 m.

1.3 By **5** op die ortofotokaart is die grondgebruik vir 'n ...

- A park.
- B hospitaal.
- C gholfbaan.
- D nywerheid.

1.4 Die fisiese verskynsel gemerk **E** in ruit F4 op die topografiese kaart is 'n ...

- A mesa.
- B rug.
- C vallei.
- D plato.

1.5 Die pad wat Rustenburg-Wes met Ventersdorp verbind is 'n ...

- A nasionale pad.
- B hoofpad.
- C hoofverkeersweg.
- D ander pad.

1.6 Die hang-element gemerk **A** in blok G5 op die topografiese kaart is die ... helling.

- A eskarp/krans
- B kruin
- C pediment
- D talus/puinhang

☐

1.7 Die skaal van die ortofotokaart is ...

- A dieselfde as dié van die kaart.
- B kleiner as dié van die kaart.
- C groter as dié van die kaart.
- D onmoontlik om af te lei van die beskikbare inligting.

☐

1.8 Die verskynsel gemerk **1** op die ortofotokaart is, is 'n ...

- A dam.
- B sportveld.
- C reservoir.
- D uitgraving.

☐

1.9 Die modelvliegveld-klub in blok F7 kom in die ... voor.

- A SSK
- B landelik-stedelike oorgangsone
- C residensiële gebied
- D krotbuurt-sone

☐

1.10 Die dreineringspatroon, gemerk **M** in blok D2 op die topografiese kaart, is ...

- A sentripetaal.
- B tralie.
- C radiaal.
- D reghoekig.

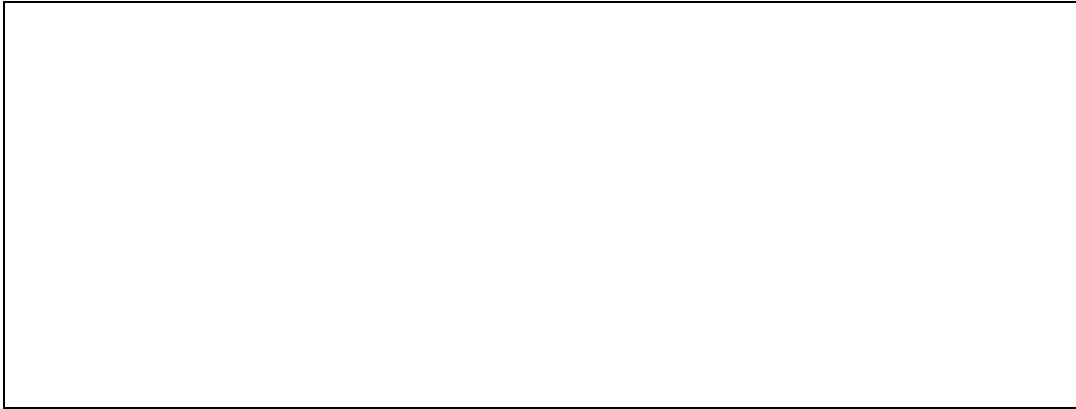
☐

(10 x 2) (20)

TOTAAL AFDELING A: 20

AFDELING B**VRAAG 2: KAARTWERKTEGNIEKE EN BEREKENINGS**

- 2.1 Teken vryhand 'n dwarsprofiel, met byskrifte, vanaf punthoogte •241 (K3) tot by punthoogte •666 (J5) om te illustreer dat die Magaliesberg 'n goeie voorbeeld van 'n cuesta is.

(4)

- 2.2 Bereken die magnetiese deklinasie vir die jaar 2013.
Toon ALLE berekeninge aan.

(5)

- 2.3 Bereken die gemiddelde gradiënt vanaf punthoogte •1153 by **(4)** na punthoogte •1162 by **(5)** op die ortofotokaart.
Toon ALLE berekeninge aan.

(6)

- 2.4 Is die gradiënt wat jy in VRAAG 2.3 bereken het, steil of geleidelik?

Antwoord:

(1)

- 2.5 Verduidelik jou antwoord by VRAAG 2.4.

Rede:

(1)

- 2.6 Gee die rigting van die spoorwegstasie (blok F9) vanaf **E** op die topografiese kaart.

Antwoord:

(1)

- 2.7 Gee EEN rede waarom dit nie ekonomies sal wees om 'n aansluitingspad tussen ruit H7 en ruit K5 te bou nie.

(1)

- 2.8 Verwys na trigonometriese stasie 228 (ruit J6) en trigonometriese stasie 217 (ruit K8):

Noem die verskil in hoogte tussen hierdie twee punte.

(1)

TOTAAL AFDELING B: 20

AFDELING C**VRAAG 3: KAART INTERPRETASIE EN ONTLEDING**

- 3.1 “Reënval oor die gekarteerde gebied is seisoenaal en onbetroubaar.”
Gee TWEE bewyse vanaf die kaart, van maniere hoe die boere die
probleem van watertekort gedurende periode van lae reënval kan oplos.

(2 x 2) (4)

- 3.2 Voorspel TWEE maniere waarop watervoorsiening vir die toekoms in
hierdie gebied verseker kan wees.

(2 x 2) (4)

- 3.3 Kommersiële boerdery word op die groep plase (blok E5) op die
topografiese kaart bedryf. Gee TWEE redes om hierdie stelling te staaf.

(2 x 2) (4)

- 3.4 Gee EEN bewys vanaf die topografiese kaart om aan te toon dat
natuurbewaring 'n prioriteit in die gekarteerde gebied is.

(1 x 2) (2)

3.5 Vind die gebied gemerk **3** op die ortofotokaart.

3.5.1 Hierdie gebied is 'n laekoste behuisingskema. Gee EEN bewys van vanaf die ortofotokaart om hierdie stelling te ondersteun.

(1 x 2) (2)

3.5.2 Die plaaslike regering in beheer van die gebied gemerk **3** word voor baie uitdagings gestel ten opsigte van dienslewering. Verskaf TWEE moontlike uitdagings waarmee die owerhede gekonfronteer sal word.

(2 x 2) (4)

3.6 Die uitbreiding van die dorp Rustenburg na die **weste** word beperk. Verskaf EEN fisiese faktor vanaf die kaart, wat die uitbreiding van die dorp na hierdie rigting beperk.

(1 x 2) (2)

3.7 Die menslike aktiwiteite (blok B9) op die topografiese kaart veroorsaak omgewingsvernietiging (skade). Noem TWEE maatreëls wat getref kan word om hierdie probleem te bekamp.

(2 x 2) (4)

3.8 Vind Rustenburg-Noord in blok G9 op die topografiese kaart en beantwoord die vrae wat volg.

3.8.1 Identifiseer die straatpatroon in Rustenburg-Noord.

(1 x 2) (2)

3.8.2 Noem EEN voordeel van die tipe straatpatroon in Rustenburg-Noord.

(1 x 2) (2)

3.8.3 Noem TWEE nadele van die straatpatroon in Rustenburg-Noord.

(2 x 2) (4)

3.9 Verwys na die topografiese kaart.

3.9.1 Wat is die oorheersende (hoof) ekonomiese aktiwiteit wat in die landelike gebiede van Rustenburg beoefen word? Gee 'n rede vir jou antwoord.

Aktiwiteit: _____

Rede: _____

(2 x 2) (4)

3.9.2 Wat is die produk wat geproduseer word deur die ekonomiese aktiwiteit in VRAAG 3.9.1 hierbo genoem?

(1 x 2) (2)

TOTAAL AFDELING C: 40

AFDELING D**VRAAG 4: GEOGRAFIESE INLIGTINGSTELSELS (GIS)**

4.1 Geografiese inligting kan op verskeie maniere bekom word.

4.1.1 Wat is 'n databasis?

(1 x 2) (2)

4.1.2 Waarom is dit soms noodsaaklik om data in 'n databasis te manipuleer?

(2 x 2) (4)

4.2 Klassifiseer die volgende as ruimtelike- of attribuut-data.

4.2.1 'n Kaart wat behuisingsdigtheid toon.

(1 x 2) (2)

4.2.2 Die buitelynvorm van 'n dam.

(1 x 2) (2)

4.3 Definieer die term *afstandwaarneming*.

(1 x 2) (2)

4.4 Noem enige TWEE natuurlike kenmerke op die topografiese kaart wat bestudeer kan word met behulp van afstandwaarneming.

(2 x 2) (4)

- 4.5 Noem enige TWEE lae wat jy oor mekaar kan plaas om 'n realistiese datastel van die Rustenburg natuurreservaat te bekom.

(2 x 2) (4)

TOTAAL AFDELING D: 20
GROOTTOTAAL: 100

